

Розділові знаки у складному реченні з різними видами зв'язку (сурядного і підрядного)

- **Складне речення з різними видами зв'язку** поєднує частини зі сполучниковим (сурядним і/або підрядним) і безсполучниковим зв'язком.
- У **складних реченнях із сурядним і підрядним зв'язком** одні частини поєднуються сурядними сполучниками, а інші — підрядними сполучниками або сполучними словами.

Розділові знаки в складному реченні з різними видами зв'язку (сурядного і підрядного)

Правило	Приклад
Кому не треба ставити між частинами, з'єднаними одиничним сполучником <i>і, й, та</i> (у значенні <i>і</i>), <i>або, чи</i> , якщо вони мають спільну підрядну частину.	<i>Коли він торкався смичком до струни скрипки, все на світі зникало і залишалася тільки музика (В. Собко).</i>
Кома при збігові сурядного й підрядного сполучників ставиться , якщо підрядну частину можна вилучити з речення.	<i>Я люблю співати, і, коли маю час, ми з друзями влаштовуємо музичні батли.</i>
Кома при збігові сурядного й підрядного сполучників НЕ ставиться , якщо підрядну частину НЕ можна вилучити з речення.	<i>Я люблю співати, і коли маю час, то ми з друзями влаштовуємо музичні батли.</i>
Якщо в реченні трапляються два сполучники й перший з них протиставний, то кому після нього переважно не ставимо .	<i>Я почала читати новий комікс, а коли дочитала розділ, мене покликала мама.</i>

Додаткові завдання

Уставте пропущені розділові знаки в речення

Сонце й повітря лоскочуть щоки а зелень ялинкових гілок виглядає з-під снігу так свіжо що здається надворі стоїть весна одягнена в білі шати (М. Коцюбинський).

Повертало на обід але здавалося що день ще й не починався (В. Скляр-ренко).

Сади осипалися милі що чарували так мене і знов Дніпра чекають хвили коли їх крига одягне (В. Сосюра).

Мені пригадався виступ Торнових акторів на Сильвестра крихітне дитя що зав'язувало своє тільце гудзом і вміщалося у циліндрі а тепер виявилось хлопчиком який живе в нашому домі і тепер ховається в якійсь шпарці від хижого ілюзіоніста (С. Андрухович).

Рекомендоване джерело

Заболотний В. В., Заболотний О. В. Українська мова: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. 2017.

<https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKeEMwOHJYZ2ZVYTA/view>